

Mottagare
Regionstyrelsen

Information från Tillväxtverket status för Fonden för rättvis omställning

Förlag till beslut

- Informationen mottages och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Fonden för en rättvis omställning är ett av EU:s viktigaste verktyg för att stödja regioner i omställningen till klimatneutralitet senast 2050. Den startade 2021 och pågår fram till 2030. Totalt förväntas fonden omfatta investeringar på omkring 156 miljoner EUR som ska matchas med nationell medfinansiering. Gotland utgör en av tre svenska regioner som har industrier som omfattas av fonden.

Tillväxtverket presenterar vid detta sammanträde muntligen status i genomförandet av arbetet med fonden för Gotlands del, som en del i den löpande dialogen med Tillväxtverket.

Ärendebeskrivning

Fonden för en rättvis omställning är ett av EU:s viktigaste verktyg för att stödja regioner i omställningen till klimatneutralitet senast 2050. Fonden utgör en av tre pelare av mekanismen för en rättvis omställning:

- Fonden för en rättvis omställning
- Ett särskilt program inom InvestEU
- En lånefacilitet för den offentliga sektorn som tillhandahålls av europeiska investeringsbanken

Fonden för en rättvis omställning tillhandahåller i första hand bidrag. Det särskilda programmet för en rättvis omställning inom InvestEU ska understödja privata investeringar. Europeiska investeringsbankens lånefacilitet ska understödja offentliga finansieringen för att mobilisera ytterligare investeringar i de berörda regionerna.

Fondens huvudsakliga mål är att mildra konsekvenserna av omställningen genom att finansiera en diversifiering och modernisering av den lokala ekonomin och genom att dämpa de negativa konsekvenserna för sysselsättningen. För att uppnå målen stöder Fonden för en rättvis omställning investeringar på områden som, ren energiteknik, digital konnektivitet,

utsläppsminskningar, återställande av industrianläggningar, omskolning av arbetstagare och tekniskt stöd.

Fonden för en rättvis omställning genomförs i enlighet med bestämmelserna om delad förvaltning, vilket innebär ett nära samarbete med nationella, regionala och lokala myndigheter. De medlemsstater som har beviljats stöd har fått det baserat på territoriella planer för en rättvis omställning. I dessa planer anges särskilda insatsområden, på basis av de ekonomiska och sociala konsekvenserna av omställningen samt omvandlingen av produktionsprocesserna i de industriella anläggningar som har den högsta växthusgasintensiteten.

Fonden för en rättvis omställning startade 2021 och pågår fram till 2030. Totalt förväntas fonden omfatta investeringar på omkring 156 miljoner EUR som ska matchas med nationell medfinansiering.

De industrier och regioner som omfattas av medlen för Sveriges del är:

Norrbottnen	Västerbotten	Gotland
Fossilfri stålproduktion, vätgasproduktion, forskning, kompetenshöjande insatser	Fossilfri metallproduktion, energilagring, forskning, kompetenshöjande insatser	CCS, nya cementsorter, kapacitet lokalt elnät
89,8 miljoner EUR	24 miljoner EUR	35,9 miljoner EUR

Tillväxtverket presenterar vid detta sammanträde muntligen status i genomförandet av arbetet med fonden för Gotlands del.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-13

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör